

ДО 80-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

І. В. Геруш, О. І. Годованець, Ю. В. Ренчук

Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці, Україна)

Резюме.

Буковинський державний медичний університет – провідний заклад вищої медичної освіти України, який у жовтні 2024 року святкує своє 80-річчя від дня заснування.

Пріоритетним напрямком діяльності університету є науковий. За роки існування закладу створено дослідницьку інфраструктуру та можливості для підготовки науково-педагогічних кадрів за спеціальностями «221 Стоматологія», «222 Медицина», «223 Медсестринство» та «228 Педіатрія». В університеті видається 7 фахових науково-практичних журналів, серед яких 2 віднесено до категорії А.

У Буковинському державному медичному університеті активно функціонує Студентське наукове товариство та Рада молодих вчених.

На сьогодні Буковинський державний медичний університет впевнено тримає курс на інтеграцію у світовий науковий простір. Міжнародні наукові проекти, співпраця з провідними дослідницькими центрами світу, обмін досвідом та знаннями – все це робить університет справжнім флагманом медичної науки і практики.

Ключові слова: *заклад вищої освіти; медичний університет; науковий напрямок; фахові видання; студентське наукове товариство; відкрита наука.*

Буковинський державний медичний університет (БДМУ) – один із найбільших закладів вищої освіти (ЗВО) м. Чернівці (Україна), який у жовтні 2024 року святкує своє 80-річчя від дня заснування. Університет є високорейтинговим закладом вищої медичної освіти європейського типу з ідеологією випереджувального інноваційного розвитку на основі гармонійних і партнерських взаємовідносин між науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти та суспільством.

На етапі сьогодні БДМУ впевнено тримає курс на інтеграцію у світовий науковий простір. Міжнародні наукові проекти, співпраця з провідними дослідницькими центрами світу, обмін досвідом та знаннями – все це робить університет справжнім флагманом медичної науки і практики.

Університет включений до загального реєстру Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), є членом Великої Хартії Університетів та Асоціації Університетів Карпатського регіону. БДМУ став першим із закладів вищої медичної освіти України індивідуальним повноправним членом Європейської Асоціації Університетів (European University Association, EUA), що дозволило йому стати учасником важливих проектів у сфері розвитку вищої школи, унікальних програм підвищення кваліфікації для керівництва закладів вищої освіти, а також ознайомитися з передовим досвідом європейських колег.

За роки діяльності закладу на Буковині (1944-2024 рр.) підготовлено понад 33 тисячі фахівців, з яких – близько 22 000 лікарів загальної практики, понад 2000 педіатрів, майже 2100 медичних сестер, 1700 фармацевтів, 1100 стоматологів, 1000 провізорів, 400 клінічних провізорів, близько 380 бакалаврів – фармацевтів, 250 медичних психологів, 200 лаборантів та 40 зубних техніків. Серед випускників близько 2000 лікарів – іноземні громадяни із 60 країн світу.

БДМУ є одним з провідних медичних ЗВО України, який активно займається науковим напрямком діяльності. [1, 2, 3] Навіть попри непрості часи в Україні розвиток науки в університеті за останні роки набирає обертів, про що свідчить зацікавленість співробітників у проведенні наукових досліджень та значна кількість опублікованих інноваційних розробок.

- Науковці університету продовжують активно займатись дослідженнями, розробкою нових методів діагностики та лікування різних захворювань; співпрацювати з науковими установами в Україні та за кордоном, а також готувати висококваліфікованих фахівців для медичної галузі.

- БДМУ – серед 10-ти найкращих медичних ЗВО, відповідно до рейтингу за показниками міжнародної наукометричної бази даних SciVerse Scopus.

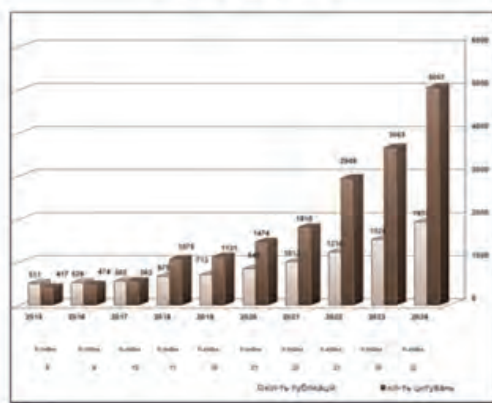
- У рейтингу закладів з найвищою винахідницькою активністю університет посів гідне III місце за результатами отримання патентів на корисні моделі.

- Функціонує Координаційна Рада БДМУ з питань представництва наукових досягнень в міжнародному науково-інформаційному просторі.
- Виконуються 37 тем науково-дослідних робіт, а також 3 науково-дослідні роботи за рахунок коштів державного бюджету.
- Кількість опублікованих наукових праць залишається стабільно високою. Якість наукових публікацій науковців університету підтверджується великою кількістю опублікованих статей за кордоном, а також зростанням показників цитованості.

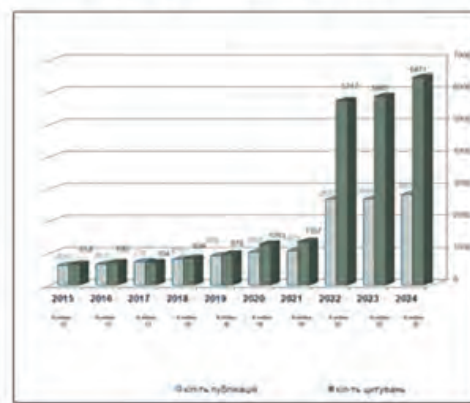
Вражаючими є показники публікаційної активності, особливо за останні 10 років. Було опубліковано 9 369 статей та 10 339 тез конференцій, що демонструє активну участь науковців у поширенні результатів своїх досліджень. Особливо важливим є той факт, що значна частина цих публікацій вийшла за межі України – 7 684 статті та 4 163 тези було опубліковано за кордоном. Це яскраво свідчить про активну інтеграцію української науки у світовий науковий простір та визнання результатів досліджень міжнародною спільнотою.

Динаміка показників публікаційної активності науковців БДМУ за період 2015-2024 рр.

БД Scopus

БД Web of Science

Значна увага керівництвом університету приділяється підготовці наукових кадрів. В університеті провадиться підготовка здобувачів освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за спеціаль-

ностями «221 Стоматологія», «222 Медицина», «223 Медсестринство», «228 Педіатрія», а також навчання в докторантурі за спеціальностями «221 Стоматологія», «222 Медицина» і «228 Педіатрія».

Показник	За період 1944-2024 рр.	За період 2014-2024 рр.
1. Підготовлено:		
• докторів наук	187	28
• докторів філософії	1210	291
2. Видано:		
• монографій	739	304
• метод рекомендацій та інформаційних листів	738	196
3. Опубліковано:		
• журнальних статей	30894	9369
• тез і матеріалі конференцій	36389	10339
• нововведень	660	488
• статей, тез і матеріалів конференцій закордоном	14789	11847
4. Одержано авторських прав та патентів	1896	768

Впродовж 2014-2024 рр. було видано 304 монографії, які представляють ґрунтовні дослідження з різних напрямків науки. Крім того, підготовлено 48 методичних рекомендацій та 148 інформаційних листів, що сприяє практичному впровадженню наукових розробок та поширенню передового досвіду у медичну практику. За цей же період було впроваджено 488 нововведень та отримано 768 авторських прав і патентів.

У 2016 році створено Проблемну науково-дослідну лабораторію, яка забезпечує широкий спектр дослі-

джень, зокрема біохімічних, гістологічних та імуногістохімічних, що закладають міцний фундамент для подальшого розвитку наукової сфери та відкривають нові перспективи для дослідницької діяльності співробітників та аспірантів університету. Водночас, постають нові виклики перед науковою спільнотою щодо підтримання та подальшого підвищення досягнутого рівня результативності наукового напрямку.

Університетом видаються 7 фахових науково-практичних журналів: [4, 5]

Буковинський медичний вісник (Bukovinian Medical Herald), ISSN (print) 1684-7903, ISSN (on-line) 2413-0737;

1. Клінічна та експериментальна патологія (Clinical & Experimental Pathology), ISSN (print) 1727-4338, ISSN (on-line): 2521-1153;

2. Клінічна анатомія та оперативна хірургія (Clinical Anatomy and Operative Surgery), ISSN (print) 1727-0847, ISSN (on-line) 1993-5897.

3. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини (Current Issues of Social Sciences and History of Medicine), ISSN (print) 2311-9896; ISSN (on-line) 2411-6181 (українсько-румунський).

4. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина (Neonatology, Surgery and Perinatal Medicine), ISSN (print) 2226-1230; ISSN (on-line) 2413-4260.

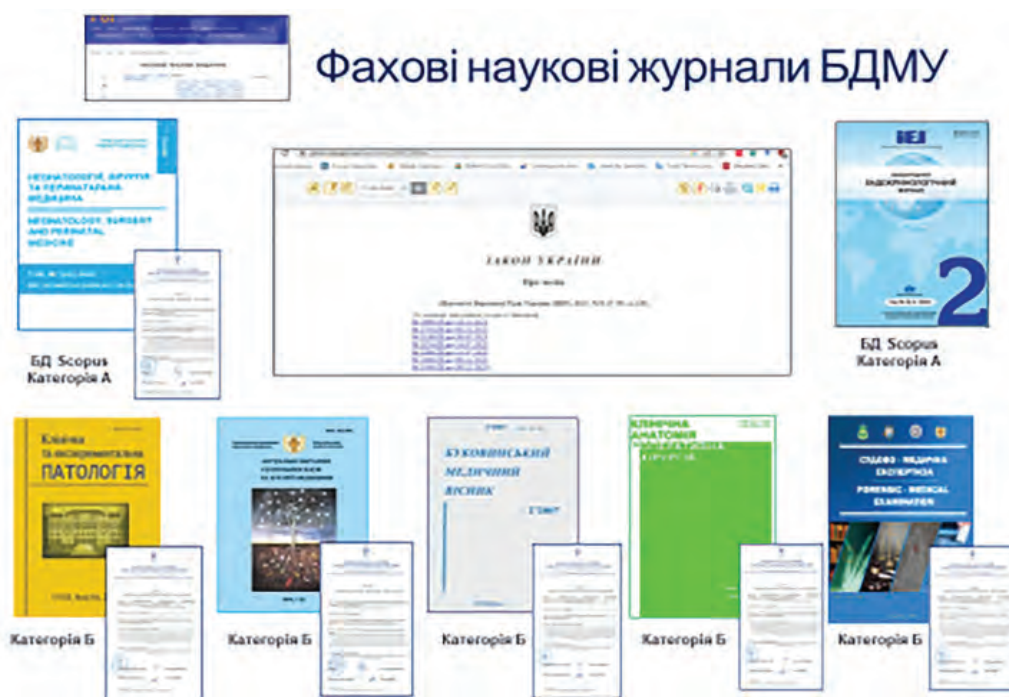
5. Судово-медична експертиза (Forensic-medical examination), ISSN (print) 2218-83X, ISSN (on-line) 2707-8728.

6. Міжнародний ендокринологічний журнал (The International Journal of Endocrinology ISSN (print) 2224-0721, ISSN (on-line) 2307-1427.

Журнали внесені до всеукраїнських та міжнародних баз даних наукової інформації, каталогів та систем пошуку.

Науково-практичні журнали «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина» (ISSN (print) 2226-1230; ISSN (on-line) 2413-4260), «Міжнародний ендокринологічний журнал» (ISSN (print) 2224-0721, ISSN (on-line) 2307-1427) включені до міжнародної бази даних Scopus (Категорія А), 5 журналів включені до Категорії Б. Згідно Рішенням Національної ради з питань телебачення та радіомовлення від 07.03.2024 р. № 690 журнали отримали ідентифікатори друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа.

Науковій спільноті БДМУ завжди надається підтримка у доступі до якісної наукової інформації через наукометричні та повнотекстові наукові бази даних, каталоги та системи: Scopus Science Direct, Web of Science, EBSCO, Research4Life, Bentham Science, McGraw-Hill, Clinical Key, Complete Anatomy та Osmosis products, Hinari, UpToDate, MedOne від Thieme. [5, 6, 7]

Результати наукових здобутків учених університету стають доступними через наукові періодичні видання, відкриті архіви та бази даних: цифровий репозитарій «Інтелектуальні фонди БДМУ», наукові конференції БДМУ (на платформі Open Conference Systems), Національний репозитарій академічних текстів (НРАТ), Research Gate, Zenodo тощо.

У рейтингу університетів Ranking Web of Universities (Webometrics) 2024 року Буковинський державний медичний університет посів 2 місце серед медичних університетів та 18 місце з-понад 300 ЗВО України. [3] Наш університет стабільно входить до трійки лідерів медичних ЗВО нашої країни. Даний рейтинг орієнтований на оцінку присутності університету в Інтернеті, рівень впливу публікацій університету на світовий науковий прогрес, «популярність» веб-ресурсів вищого

навчального закладу, а також, довіру до них інтернет-користувачів.

Ще одним здобутком та предметом гордості БДМУ є товариство молодих науковців, яке складається зі Студентського наукового товариства (СНТ) та Ради молодих вчених (РМВ). РМВ БДМУ є об'єднанням молодих науковців віком до 35 років (до 40 років – для докторантів та докторів наук), які є штатними працівниками університету. До СНТ БДМУ входять студенти всіх факультетів і спеціальностей, які є членами студентських наукових гуртків кафедр університету, мають високий бал успішності та проводять наукові дослідження. Одним з ключових завдань СНТ є пошук і підтримка талановитих дослідників серед студентів університету та надання їм усебічної допомоги у науково-дослідній роботі.

Школа молодого науковця (ШМН) – проект СНТ – є ефективним механізмом передачі наукового досвіду від студента до студента (peer-to-peer learning). Основною метою ШМН є виховання молодого покоління науковців. Протягом навчального року студенти молодших курсів від досвідчених студентів – членів СНТ отримують знання про те, як студенту почати наукову діяльність: обрати науковий напрямок у медицині та організувати дослідження, здійснити пошук та аналіз наукової інформації, логічно та обґрунтовано оформити отримані результати для презентації доповіді і публікації у науковому виданні та багато іншого.

Щорічно у квітні на базі БДМУ проводиться Міжнародний медико-фармацевтичний конгрес студентів і молодих учених, відомий у світі як BIMCO

(Bukovinian International Medical Congress). Захід включено до Переліку наукових конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених Міністерства освіти і науки України. У роботі конгресу щороку беруть участь близько 1500 молодих науковців з понад 30 країн світу. BIMCO підтримує міжнародне партнерство з 35 медичними конференціями 20-ти вищих навчальних закладів Європи та світу, має 30 амбасадорів у 20 країнах. Науковий форум організують Студентське наукове товариство і Рада молодих вчених за підтримки адміністрації Університету. Вимушено він був переведений в он-лайн формат у часи пандемії та війни.

У 2024 році вперше за останні 4 роки конгрес проведено в гібридному форматі, у його роботі взяли участь 1065 учасників, із яких 645 молодий науковець з України, у тому числі, представників з БДМУ – 151, з інших міст України – 494, учасників з-за кордону – 420. Представлено 34 медичних і фармацевтичних навчальних заклади і медичні установи України, 22 ВНЗ

та установи з 24 країн. Популяризацію конгресу у світі забезпечили 7 амбасадорів BIMCO 2024 з 6 країн.

У рамках конгресу відбулися 43 клінічних воркшопи та 9 лекцій, під час яких провідні закордонні науковці з Німеччини, Австрії, Мексики, Швейцарії, Канади, США, а також, науковці та клініцисти БДМУ мали нагоду поділитися власним досвідом та

напрацюваннями з різних напрямків теоретичної та практичної медицини. Було розширено тематику воркшопів, зокрема вперше представлені фармацевтичні напрямки, найновіші методи лікування та діагностики захворювань. Базами для воркшопів вперше, окрім клінічних баз університету, стали кращі медичні приватні заклади м. Чернівці. За матеріалами BIMCO 2024 підготовлений BIMCO JOURNAL Abstracts Book (ISSN 2616-5392) з матеріалами 368 тез доповідей молодих науковців.

Невід'ємною складовою наукового пошуку молодих науковців є участь у міжнародних програмах. БДМУ є партнером у спільних проєктах в рамках міжнародних грантових програм Європейського Союзу зокрема Erasmus+, Horizon Europe, EIT, програм розвитку ООН, DAAD, Американських Рад, USAID, Британської Ради, Україно-швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти в Україні», британсько-українського проєкту Twinning, двосторонніх освітніх, наукових і дослідницьких проєктах та грантах.

Цьогоріч БДМУ став переможцем трьох грантових проєктів, які фінансуються Європейським Союзом: щодо цифрової трансформації медичної освіти в Україні, застосування цифрових технологій в освіті та застосування штучного інтелекту до кореляції між забруднювачами повітря та неінфекційними респіраторними захворюваннями. Зокрема, проєкт «ClimAir» має на меті розширити знання на основі доказів про зміну клімату, забруднення повітря та неінфекційні респіраторні захворювання, використовуючи інструменти штучного інтелекту (ШІ). Проєкт збиратиме дані про рівні парникових газів і ризику катастроф, інформацію про серйозні забруднювачі повітря та поширеність респіраторних захворювань. Інструменти ШІ будуть використовуватися для розробки ефективніших методів втручання та покращення результатів у сфері охорони здоров'я. Проєкт виконуватиме консорціум науково-дослідницьких інституцій з України, Іспанії, Румунії, Люксембурга, Італії, Ірландії, Туреччини, Польщі, Фінляндії, Греції, Німеччини, Франції, Бельгії, Австрії, Швейцарії.

У 2022 року між університетом та Державною науково-технічною бібліотекою (ДНТБ) України підпи-

з нагоди Дня науки СНТ та РМВ традиційно організовує цикли наукових онлайн-лекцій, спікерами яких є знані науковці з країн Європи та США, готує наукові публікації про видатних наукових діячів БДМУ, їхні досягнення, проводить відкриті засідання СНТ та РМВ. У 2024 році РМВ БДМУ вперше долучилася до науково-просвітницького заходу «FESTнаука» у рамках відзначення Дня науки, організованого Радою молодих вчених при Чернівецькій ОВА за підтримки Департаменту освіти і науки Чернівецької ОВА.

сано договір про надання послуг роботи в Національній електронній науково-інформаційній системі URIS (Ukrainian Research Information System), метою якої є забезпечити збір, формування, обробку, зберігання, використання даних та інформації про сферу наукової і науково-технічної діяльності ВДНЗ та НДІ України, а також автоматизація процедур та процесів взаємодії суб'єктів та користувачів даної системи. [4]

За свою майже 80-річну історію Буковинський державний медичний університет пройшов свій шлях до визнання як міжнародного наукового центру. Наукові здобутки університету охоплюють широкий спектр медичних дисциплін – від фундаментальних досліджень до прикладних розробок, що мають безпосередній вплив на практичну медицину. Постійний розвиток, міжнародна співпраця та інноваційний підхід до досліджень забезпечують БДМУ провідні позиції серед медичних закладів вищої освіти України та визнання у світовому науковому співтоваристві.

БДМУ активно підтримує принципи Відкритої науки (Open Science) шляхом здійснення наукової та науково-технічної діяльності із подальшим забезпеченням доступу до дослідницької інфраструктури за різними науковими напрямками, ефективної співпраці між вченими, ефективного багаторазового використання та розповсюдження наукових результатів у справедливій екосистемі наукових публікацій. Університет дотримується Національного плану щодо впровадження основних напрямків Відкритої науки в Україні.

Майбутнє медичної науки твориться сьогодні – і воно твориться саме тут, у стінах Буковинського державного медичного університету!

Література:

1. Кабінет Міністрів України. Розпорядження КМУ Про затвердження національного плану щодо відкритої науки від 8 жовтня 2022р. № 892-р [Інтернет]. Київ; 2022 [цитовано 2024 Вер 2]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text>
2. Підвищення рівня впізнаваності українського наукового доробку на національному та світовому рівні: МОН та ORCID підписали меморандум про співпрацю. МОН [Інтернет]. Київ: 2021 [цитовано 2024 Сеп 7]. Доступно: <https://mon.gov.ua/news/pidvishchennya-rivnya-vpiznavanosti-ukrainskogo-naukovogo-dorobku-na-natsionalnomu-ta-svitovomu-rivni-mon-ta-orcid-pidpisali-memorandum-pro-spiivpratsyu>
3. Ranking web of universities. Ukraine [Internet]. 2024 [cited 2024 Sep 6]. Available from: <https://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine%20>
4. Національна електронна науково-інформаційна система (URIS). МОН України [Інтернет]. Київ: 2022 [цитовано 2024 Сеп 5]. Доступно: <https://mon.gov.ua/osvita-2/tsifrova-transformatsiya-osviti-i-nauki/natsionalna-elektronna-naukovo-informatsiyna-sistema-uris>
5. ІАС «Українська наукова періодика». Реєстр наукових видань України [Інтернет]. Київ; 2024 [цитовано 2024 Сеп 10]. Доступно: <https://nfv.ukrintei.ua/contacts>
6. Консорціум ORCID. Національний консорціум ORCID – Україна. ДНТБ України [Інтернет]. Київ; 2024 [цитовано 2024 Вер 12]. Доступно: <https://dntb.gov.ua/orcid>
7. Наукові конференції України. OCS [Інтернет]. Public Knowledge Project; 2002 [цитовано 2024 Вер 7]. Доступно: <https://conferences.uran.ua/index/index>

ON THE 80TH ANNIVERSARY OF THE FOUNDATION OF THE BUKOVINIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY: SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS

I. V. Gerush, O. I. Godovanets, Y. V. Repchuk

(Chernivtsi, Ukraine)

Summary.

Bukovinian State Medical University is a leading institution of higher medical education in Ukraine, which will celebrate its 80th anniversary in October 2024.

The priority direction of the university activity is scientific. During the years of its existence the university has created research infrastructure and opportunities for training scientific and pedagogical personnel in the specialties «221 Dentistry», «222 Medicine», «223 Nursing» and «228 Pediatrics». The University publishes 7 scientific and practical journals, 2 of which are A-rated.

The Student Scientific Society and the Council of Young Scientists are actively working at the Bukovinian State Medical University.

Today the Bukovinian State Medical University confidently pursues the course of integration into the world scientific space. International scientific projects, cooperation with the leading research centers of the world, exchange of experience and knowledge – all this makes the University a real flagship of medical science and practice.

Key words: Higher Education Institution; Medical University; Scientific Direction; Professional Publications; Open Science; Student Scientific Society.

Контактна інформація:

Геруш Ігор Васильович – професор, ректор закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, Україна).

e-mail: gerush.igor@bsmu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2177-5158>

Scopus Author ID: 55203615100

Web of Science Researcher ID: HNR-7655-2023

Годованець Оксана Іванівна – професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, Україна)

e-mail: godovanec.oksana@bsmu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1889-3893>

Scopus Author ID: 57205579182

Репчук Юлія Василівна – PhD, асистент кафедри сімейної медицини Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, Україна)

e-mail: repchuk@bsmu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5156-8814>

Scopus Author ID: 57193924508

Contact information:

Igor Gerush – MD, PhD, Professor, Rector of higher education institution Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

e-mail: gerush.igor@bsmu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2177-5158>

Scopus Author ID: 55203615100

Web of Science Researcher ID: HNR-7655-2023

Oksana Godovanets – Doctor of Medicine, Professor, Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work and International Relations, Bukovinian State Medical University (Chernivtsi, Ukraine)

e-mail: godovanec.oksana@bsmu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1889-3893>

Scopus Author ID: 57205579182

Yuliya Repchuk – PhD, Assistant, Family Medicine Department, Bukovinian State Medical University (Chernivtsi, Ukraine)

e-mail: repchuk@bsmu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5156-8814>

Scopus Author ID: 57193924508

Надійшло до редакції 11.09.2024 р.
Підписано до друку 20.10.2024 р.